

Ympäristönsuojelun asioita tiedoksi

RAKYL 31.07.2024

Valmistelija

Toimistos sihteeri Tarja Säily, tarja.saily@savonlinna.fi, p. 044 417 4688 ja ympäristönsuojelun harjoittelija Tia Halonen, tia.halonen@savonlinna.fi.

JÄTEASIA

Etelä-Savon ELY-keskuksen lausunto maaperän kunnostusraportista, Moinsalmentie

Moinsalmentiellä noin kolmen kilometrin etäisyydellä Savonlinnantiestä, valui tielle ja tienpientareelle yhteensä noin 40 metrin matkalle öljyä 13.6.2023 puunkuljetusauton hydraulijärjestelmästä. Etelä-Savon pelastuslaitos suoritti alueella ensitorjuntatyöt ja Ramboll Finland Oy ympäristötekniikan tutkimuksen sekä valvoi kunnostusta. Pilaantunutta maata poistettiin 13.6.2023 massanvaihtona 100 m² alueelta 0,3–0,5 m syvyydeltä. Kunnostustoimenpiteet sijoittuvat kokonaan tiealueelle 740-895-1-5197. Jäännöspitoisuusnäytteiden öljyhiilivetyttöisyydet eivät ylittäneet laboratorion määrittämissä rajoissa, joten kaivua ei laajennettu tien alapuoleisiin kerroksiin eikä tien asfalttipintaa rikottu. ELY-keskuksen lausunnon mukaan puhdistustyö on toteutettu Suomessa yleisesti käytetyin menetelmin ja työtavoin, eikä kunnostuksen jatkotoimenpiteille ole tarvetta. Kohde merkitään tietojärjestelmään merkinnällä ”Ei puhdistustarvetta”.

Etelä-Savon ELY-keskuksen lausunto maaperän kunnostusraportista, VT 14 / Anttola

Valtatien 14 varrella Anttolassa, noin 8 km Savonlinnan keskustajaman itäpuolella valui 6.6.2023 tielle ja tienpientareelle öljyä noin 100 m matkalle kuorma-auton hydraulioilijärjestelmän rikkoontumisen vuoksi. Etelä-Savon pelastuslaitoksen ensitorjuntatyönä öljyistä maata poistettiin 6.6.2023 noin 17 m²:n alueelta 0,3 m syvyydeltä. Jälkitorjuntatyönä pilaantunutta maainesta poistettiin lisäksi 7.6.2023 18 m²:n alueelta 0,4–0,6 m syvyydeltä. Öljyistä maata poistettiin yhteensä 18,8 t. Kunnostustoimenpiteet sijoittuvat kokonaan tiealueelle 740-895-0-14. Kunnostuksen jälkeen otettujen näytteiden perusteella öljyhiilivetyttöisyydet ei ylittäneet öljyjakeiden kynnysarvotasoa. ELY-keskuksen lausunnon mukaan puhdistustyö on toteutettu Suomessa yleisesti käytetyin menetelmin ja työtavoin, eikä kunnostuksen jatkotoimenpiteille ole tarvetta. Kohde merkitään tietojärjestelmään merkinnällä ”Ei puhdistustarvetta”.

Etelä-Savon ELY-keskuksen lausunto maaperän kunnostusraportista, Rantasalmentie 1837

Rantasalmentiellä 1,5 km Sulkavantien risteyksestä Juvan suuntaan tapahtui 24.1.2023 öljyvahinko ajoneuvopalon seurauksena. Tapahtumahetkellä ajoneuvon tankissa oli 150 litraa dieseliä. Kohteelta poistettiin ensitorjuntatyönä 4,9 tn likaantunutta lunta, jäätä ja pintamaata Ramboll Finland Oy:n ohjeistuksen mukaisesti. Roudan ja kaapelien takia kaikkea öljyä ei saatu poistettua maaperästä eikä jäännöspitoisuusnäytteitä otettua. Kunnostusta jatkettiin massanvaihtona kesäkuussa 2023. Kohteelta poistettiin öljyistä maata, lunta ja jäätä yhteensä neljä kuormaa. Raportin mukaan kunnostetulle alueelle ei jäänyt tavoitetasoa ylittäviä pitoisuuksia öljyjakeita. ELY-keskuksen lausunnon mukaan puhdistustyö on toteutettu Suomessa yleisesti käytetyin menetelmin ja työtavoin, eikä

kunnostuksen jatkotoimenpiteille ole tarvetta. Kohde merkitään tietojärjestelmään merkinnällä "Ei puh-distustarvetta".

Valitus Savonlinnan rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksestä 19.6.2024 § 95

Lautakunnan otsikon mukaiseen päätökseen on haettu muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Hallinto-oikeus on siirtänyt 9.7.2024 päätöksellään 982/2024 asian Itä-Suomen hallinto-oikeuden käsiteltäväksi. Hallinto-oikeuteen on toimitettu 5.7.2024 asiaan käsitellyssä kertyneet asiakirjat.

Etelä-Savon ELY-keskuksen päätös pilaantuneen maaperän puhdistamiseksi tehdystä ilmoituksesta, Laitaatsillan telakka

Etelä-Savon ELY-keskus on hyväksynyt kiinteistön RN:o 740-501-2-96 pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen. Alueella on ollut telakkatoimintaa vuodesta 1894 alkaen ja vuosina 1956-1998 alueella sijaitti myös saha. Telakka-alueella maalle ja vesistöön on tehty täyttöjä esim. louheella ja hiekalla, joiden seassa on paikoin erilaisia jätemateriaaleja. Alueen keskeisimmät haitta-aineet ovat raskasmetalleja, mutta myös PAH-yhdisteitä on löytynyt laajasti. Entisen sahan alueelta ja veneiden säilytysalueelta on havaittu lisäksi dioksiineja ja furaaneja.

Kunnostus suoritetaan massanvaihtona 0,35 m kerrospaksuuteen. Pintamaat, joiden liijypitoisuus ylittää sallitut raja-arvot tulee puhdistaa. PAH-yhdisteiden, dioksiinien ja furaanien osalta maaperä tulee puhdistaa pitoisuuksien ylittäessä VNa 214/2007:n ylemmät ohjearvot. Puhdistuksen aloituksesta ja lopetuksesta tulee ilmoittaa Etelä-Savon ELY-keskuksen kirjaamoon ja Savonlinnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Poistettu pilaantunut maa-aines voidaan käsitellä asianmukaiset luvat omaavalla pilaantuneiden maiden käsittelypaikalla.

Kunnostushanketta on seurattava mittaamalla haitta-ainepitoisuuksia alueelta kaivetusta maa-aineksestä ja alueelle jäävästä maaperästä. Haitta-ainepitoisuudet tulee selvittää laboratorionäyttein. Tulokset on toimitettava niiden valmistumisen jälkeen lyhyesti kommentoituna Etelä-Savon ELY-keskukselle ja Savonlinnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Toteutuneista kunnostustoimenpiteistä on laadittava raportti asetettujen kunnostustavoitteiden saavuttamisen jälkeen. Jos ilmenee, että kunnostustoimenpiteet ovat olleet riittämättömiä, on puhdistamisesta vastaavan esitettävä riskinarviointi tai tarkistettu suunnitelma puhdistuksen jatkamiseksi Etelä-Savon ELY-keskukselle.

VESIASIAT

Ruoppaus- ja niittoilmoitus, Suurijärvi ja Ylä-Mutajärvi

Suurjärven osakaskunta on ilmoittanut Etelä-Savon ELY-keskukselle 25.7.-2.8.2024 välisenä aikana vesialueella RN:o 740-876-50-1 tehtävästä vesikasvillisuuden niitosta. Niitettävän alueen pinta-ala on yhteensä 214 890 m² ja läjitysalueen pinta-ala 1 260 m². Jätteet haravoidaan koneellisesti. Läjitykseen on lupa maanomistajilta.

Velvoitetarkkailun raportti 2024, Linja-autoliike S. Kosonen

Kiinteistöllä RN:o 740-565-4-34 osoitteessa Kerimäentie 4 toimiva Linja-autoliike S. Kosonen Oy seuraa velvoitetarkkailuna maaperässä todettujen öljyhiilivetyjen vaikutuksia pohjaveteen. Kohteen pohjavesiseurantaa

tehdään asemasta kaakkoon noin 35 m etäisyydellä olevasta betonirengaskaivosta. Kohteessa toimii linja-autovarikon lisäksi Oy Teboil Ab:n jakeluasema. Varikolla on korjaamo- ja pesuhallit. Kiinteistö on liitetty kunnan vesi- ja viemäriverkostoon. Vuonna 2021 mitatut öljyhiilivetyjen pitoisuudet olivat pieniä. Vuoden 2022 raportissa pohjaveden tarkkailua kiinteistön 740-565-4-719 kaivosta on esitetty lopetettavaksi. Pohjaveden tarkkailua tuli kuitenkin jatkaa vuoteen 2025 saakka, jonka jälkeen voidaan tulosten perusteella harkita tarkkailun päättämistä. Vuonna 2024 otetussa näytteessä ei todettu laboratorioissa määritysrajoja ylittäviä öljyhiilivetypitoisuuksia. Laboratorion määritysrajat alittavat pohjaveden ympäristölaatumormit. Seuraava pohjavesinäytteenotto on keväällä 2025.

Etelä-Savon ELY-keskuksen vastaus vesistön alitusilmoitukseen Ruhvananjärvellä

ELY-keskus on tarkastanut ilmoituksen koskien vesistön alitusta Punkaharjun Ruhvananjärvellä (740-876-65-3). ELY-keskus huomauttaa, että suunniteltu kaapeli sijoittuu pohjavesialueelle; alueen mahdollisia lähteitä tai lähteikköjä ei saa vahingoittaa eikä vettä pidättäviä savikerroksia saa puhkoa. Hankkeesta vastaavan on ilmoitettava johdon sijoittamisesta vesialueen omistajalle vähintään 60 vrk ennen toimenpiteen suorittamista. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan vesilain mukaista lupaa ei edellytetä. Vastuu hankkeesta ja sen mahdollisista haitoista on hankkeesta vastaavalla.

Savonlinnan lentoasema, vesistötarkkailun 22.5.2024 tulokset

Eurofins Ahma Oy on toimittanut mittausraportin 22.5.2024 havaintopisteistä otetuista vesinäytteistä. Vesi oli havaintopisteissä hajutonta ja väritään ruskeaa tai kellertävää. Pellosjärven vesi oli lievästi emäksistä, Kuhajärven vesi lievästi hapanta. Happitilanne oli havaintopisteissä vähintään hyvä ja alkaliniteetti hyvä. Pellosjärven vesi oli keskihumuksista, Kuhajärven vähähumuksista. Vesi oli lievästi sameaa, sähkönjohtavuus ja kloridipitoisuus oli pintavesille ominaisella tasolla.

Metsä Wood Punkaharjun tehtaan jätevesipuhdistamon näytteiden tulokset

Saimaan vesi- ja ympäristötutkimus Oy on toimittanut tulokset 5.6.2024 tulevasta vedestä ja flotaation kirkasteesta otetuista näytteistä:

NÄYTTEET			
Lab.nro	Näytteen kuvaus		
5260	/tuleva/		
5261	/flotaation kirkaste/		

MÄÄRITYSTULOKSET / NÄYTTEET			
Määrittäminen	Yksikkö	5260	5261
*pH		6,8	5,9
*Kiintoaine (jätevedet) (GF/A)	mg/l	320	4,3
*Biol. hapenkulutus BOD7ATU	mg/l	1150	970
*Kokonaisfosfori P	mg/l	2,4	0,073
*Kokonaisfosfori P, liukoinen	mg/l	0,39	0,057
*Kemiall. hapenkulutus CODCr, liuk.	mg/l	1900	1700
*Kemiall. hapenkulutus CODCr	mg/l	2500	1700
Kokonaistyyppi, putkimenetelmä	mg/l	5,6	1,1
*Sulfaatti SO4-	mg/l	92	160

Merkintöjen selityksiä: P = määrittäminen kesken, E = ei tehty, ~ = noin, < = pienempi kuin, « = pienempi tai yhtäsuuri kuin, > = suurempi kuin, » = suurempi tai yhtäsuuri kuin.

*) Finas-akkreditoitu menetelmä, z) DAkkS-akkreditoitu, *) alihankinta, Mittausepävarmuutta ei huomioida lausunnossa, ellei sitä erikseen mainita.

Savonrannan jätevedenpuhdistamon velvoitetarkkailun tulokset, kesäkuu 2024

Ramboll Finland Oy on toimittanut vesistökuormituksen tarkkailun tulokset Savonrannan jätevedenpuhdistamon toiminnasta 4. - 5.6.2024 kerättyjen 24 tunnin kokoomanäytteiden analyysitulosten perusteella. Puhdistustulokset ja kuormitukset on koottu velvoitetarkkailun yhdistelmätaulukkaan. Tuloksia tarkastellaan ja verrataan ympäristöluvassa asetettuihin puolivuotiskeskiaarvaatimuksiin.

Ympäristöluvan mukaiset puhdistusvaatimukset:

	Pitoisuus	Puhdistusteho	Laskentajakso
BOD _{7ATU}	<15 mg O ₂ /l	>92 %	½ -vuosikeskiarvo
Fosfori	<0,8 mg/l	>92 %	½ -vuosikeskiarvo
COD _{Cr}	<125 mg/l	>75 %	½ -vuosikeskiarvo
Kiintoaine	<35 mg/l	>90 %	½ -vuosikeskiarvo

Tarkkailukerralla puhdistamon toiminta oli moitteetonta ja kaikki ympäristöluvan puolivuotiskeskiaarvoina tarkasteltavat puhdistusvaatimukset saavutettiin. Tulevan jäteveden virtaama oli normaali ja haitta-ainepitoisuudet vastasivat tavallista asumisjätevettä.

Määritykset	Tuleva	Lähtevä	Yksikkö	Puhd.teho%
Escherichia coli		2500	mpn/100ml	
Suolistoperäiset enterokokit		460	pmy/100ml	
Ammoniumtyppi	31	15	mg/l	52
Nitraattityppi		3,3	mg/l	
Kokonaistyyppi	55	23	mg/l	58
Kokonaisfosfori	7,0	0,13	mg/l	98
Kokonaisfosfori, liukoinen		0,028	mg/l	
Kiintoaine	470	5,0	mg/l	99
pH	7,0	6,9		
Sähkönjohtavuus	52	42	mS/m	
Alkaliteetti	3,9	1,8	mmol/l	
BHK _{7ATU}	240	3,8	mg/l	98
COD _{Cr}	100	16	mg/l	94
Alumiini, kokonais		450	µg/l	

Pihlajaniemen jätevedenpuhdistamon osavuosisraportti 2/2024

Ramboll Finland Oy on toimittanut osavuosisraportin Pihlajaniemen jätevedenpuhdistamon toiminnasta. Puhdistamon kuormitustarkkailunäytteet otetaan kaksi kertaa kuukaudessa 24 tunnin kokoomanäytteinä.

Tarkkailujakson aikana puhdistamolla käsiteltiin yhteensä 1 029 752 m³ jätevettä eli keskimäärin 11 316 m³ päivässä. Tarkkailujakson keskimääräinen virtaama oli hieman korkeampi kuin muutamana edellisenä vuonna, mutta pysyi vertailuvuosien vaihteluvälillä. Keskimääräinen hydraulinen kuormitus ylitti mitoitusarvon (103 %) ja orgaaninen tulokuormitus alle puolet mitoituksesta. Vuotovesiä tuli laitokselle kevään sulamisvesien vuoksi viikoilla 14-19, jolloin maksimipäivävirtaamat ylittivät keskimääräisen mitoitusvirtaaman. Jakson aikana ei tapahtunut verkosto- tai laitosohituksia vesistöön. Vesistökuormitus oli aikaisempien vuosien tasolla, kokonais- ja ammoniumtyypen vesistökuormitus oli vertailuvuosien matalin.

Ympäristöluvan (ISAVI/44/04.08/2012) mukaiset puhdistusvaatimukset:

	Pitoisuus	Puhdistusteho	Laskentajakso
BOD_{7-ATU}	≤ 10 mg O ₂ /l	≥ 95 %	¼-vuosikeskiarvo
Fosfori	≤ 0,4 mg/l	≥ 95 %	¼-vuosikeskiarvo
COD_{Cr}	≤ 125 mg O ₂ /l	≥ 75 %	¼-vuosikeskiarvo
Kiintoaine	≤ 35 mg/l	≥ 90 %	¼-vuosikeskiarvo

VNa 888/2006 mukaiset puhdistusvaatimukset, kun asukasvastineluku on 10 000–99 999:

	Pitoisuus	Puhdistusteho	Huom.	Enimmäispitoisuus
BOD_{7-ATU}	≤ 30 mg/l	≥ 70 %	sallittu enimmäismäärä ylityksiä 1kpl / 4–7 näytettä 2 kpl / 8–16 näytettä 3 kpl / 17–28 näytettä	60 mg/l
COD_{Cr}	≤ 125 mg/l	≥ 75 %		250 mg/l
Kiintoaine	≤ 35 mg/l	≥ 90 %		88 mg/l
Fosfori	≤ 2 mg/l	≥ 80 %	vaatimus koskee	
Typpi*	≤ 15 mg/l	≥ 70 %	vuosikeskiarvoa	

Puhdistamon puhdistustehot (%):

		2/2019	2/2020	2/2021	2/2022	2/2023	2/2024
BOD_{7-ATU}	%	96,2	96,9	96	98	92 89	96
COD_{Cr}	%	88,4	88,4	88	91	92 88	89
Kiintoaine	%	97,6	98,9	97	97	98 95	98
Fosfori	%	94,4	96,7	96	97	96 92	96
Typpi	%	33,7	43,3	45	36	43 39	55
Ammoniumtyppi*	%	54,7	59,6	66	55	67 65	71

Vuosien 2022–2023 jaksojen osalta on esitetty ensimmäisenä arvona puhdistamon keskimääräinen puhdistusteho ja toisena verkosto-ohitukset huomioon otettava puhdistusteho.

* Ammoniumtypen nitrifikaatioaste

Puhdistamo saavutti kaikki ympäristöluvan mukaiset puhdistusvaatimukset sekä VNa:n 888/2006 mukaiset puhdistusvaatimukset. Ylijäämaliettä kertyi yhteensä 825 tonnia. Lietenäytteen raskasmetallipitoisuudet alittivat MMM 24/11:ssä esitetyt raja-arvot.

Punkaharjun kaatopaikan kaasumittaustulokset, kesäkuu 2024

Ramboll Oy on toimittanut Punkaharjun kaatopaikan kaasumittaustulokset kesäkuulta. Biosuodattimien K1 ja K2 metaani- ja hiilidioksidipitoisuudet olivat hyvin alhaiset. Biosuodattimella K3 metaanipitoisuus oli hiilidioksidipitoisuutta suurempi, kaasujen muodostuminen täytön tällä osalla on vielä merkittävää. Kaasumittauksissa ei todettu rikkivetyä. Jätetäytön alueella ei havaittu rikkivedyn hajua. Biosuodattimien K2 ja etenkin K3 kohdalla oli muusta täyttöalueesta erottuvat kasveista paljaat alueet. Mittaustulokset ovat oheismateriaaliliitteenä A.

Kaakkolammen vanhan kaatopaikan vesistötarkkailu, kesäkuu 2024

Mittaustulokset ovat oheismateriaaliliitteenä B.

Pihlajaveden kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma vuosille 2023–32

Pihlajaveden kalastusalue on yksi suosituimmista vapaa-ajan viehekalastuksen sekä kaupallisen kalastuksen alueista Etelä-Savossa. Sen kalataloudellisesti merkittävin alue on Saimaan vesistö. Kalatalousalueen vesipinta-ala on yhteensä noin 79 000 ha. Alueen vesistöjen tila on pääosin erinomainen tai hyvä. Viehekalastusalueita on tällä hetkellä neljä. Seisovilla pyydyksillä tapahtuvasta vapaa-ajan kalastuksesta vastaavat osakunnat omien määräysten mukaan. Kaupallista kalastusta harjoitetaan trooleilla, verkoilla, rysillä, nuotalla ja katiskoilla. Virtavesikalastukseen soveltuvia kohteita ei ole lainkaan.

Rapu- ja kalakantojen elinvoimaisuus pyritään turvaamaan rapu- ja kalaistutuksilla sekä kutu- ja poikasalueiden kunnostamisella. Kestävän kalastuksen periaatteisiin kuuluu antaa erityisesti petokalojen kasvaa sukukypsiksi ennen kuin ne ovat merkittävän pyynnin kohteena. Alueella esiintyy myös uhanalaisia lajeja, joiden takia kalastusta on rajoitettu.

Ojitusilmoitus, Malilanmäki

Etelä-Savon ELY-keskukselle on esitetty kiinteistön RN:o 740-569-11-11 metsämaan kuivatusta koskeva ojitusilmoitus, jonka mukaan uudella ojastolla vesi johdetaan vanhaan laskuojaan. Lähimmät alapuoliset vesistöt ovat Kieronlampi ja Makkosenlampi 30 m etäisyydellä. Rantaan on hakkuun yhteydessä jätetty suojavyöhyke. Hankkeelle on kiinteistönomistajan suostumus. Kiintoaine- ja ravinnevalumia vähennetään käyttämällä pintavalutusta, jättämällä perkauskatkoja ja rakentamalla lietekuoppia. Vesien johtaminen suoraan vesistöön ei ole sallittu. Hankkeen arvioitu ajankohta on syksyllä 2024.

Iskola-Kulennoinen sähkölinjan pinta- ja pohjavesitarkkailu sekä kreosoottikyllästeen valumatarkkailu 2024

Suur-Savon Sähkö Oy:n Iskola-Kulennoinen pylväslinjan velvoitetarkkailua on jatkettu vuosina 2015–2016 tehdyn kunnostuksen jälkeen tarkkailemalla kyllästeellä pilaantuneen maa-aineksen ja alapuolisen pohjaveden laatua sekä kyllästeen valumaa. Vuoden 2024 tarkkailukerralla pinta-, pohja- tai kaivovesissä ei havaittu PAH-yhdisteitä laboratorion määritysrajan ylittävinä pitoisuuksina. Kyllästeen vähäistä tai hyvin vähäistä valumista oli havaittavissa 33 pylväessä. Maahan asti ulottuvaa uutta valumaa havaittiin yhteensä 21 pylväessä (vuonna 2022 yhteensä 15 pylväessä). Valuman määrä oli kuitenkin yleisesti hyvin pientä ja etäisyys pylvästä korkeintaan 0,30 m. Suur-Savon Sähkö Oy on esittänyt ELY-keskukselle, että pinta- ja pohjaveden laadun tarkkailu voitaisiin lopettaa. Kyllästeen valuman osalta esitetään seuraava tarkkailu tehtäväksi kahden vuoden kuluttua vuonna 2026.

Punkaharjun Myllyjoen tarkkailu kesäkuussa 2024

Saimaan Vesi- ja ympäristötutkimus Oy on toimittanut tulokset Putikon kalanviljelylaitoksen yläpuolelta (havaintopaikka 4) ja Myllyjoesta laitoksen alapuolelta (havaintopaikka 5) 25.6.2024 ottamistaan vesinäytteistä. Havaintopaikasta 9 (Myllyjokeen laskeva oja) ei virtaaman puuttumisen vuoksi saatu näytettä. Havaintopaikalla 4 happitilanne oli hyvä. Kokonaisfosforipitoisuus ilmensi lievästi rehevää ja kokonaistyyppipitoisuus karua veden laatua. Havaintopaikalla 5 happitilanne oli erinomainen. Vesi oli hygieeniseltä laadultaan likaantunutta ja tyyppipitoisempaa kuin laitokselle johdettava vesi.

Savonrannan jätevedenpuhdistamon käyttö- ja kuormitustarkkailun puolivuotisraportti 2024

Tarkkailujakson keskimääräinen tulokuormitus oli edellistä vuotta korkeampi, mutta kuitenkin aikaisempien vuosien vaihteluvälillä. Aikaisempina vuosina tulokuormitus on ollut vaihtelevaa, mikä voi johtua saostussäiliölietteiden vaikutuksesta tulevan veden näytteeseen.

Puhdistamon keskimääräisen virtaaman ja tulokuormituksen kehitys

		1/2019	1/2020	1/2021	1/2022	1/2023	1/2024
Virtaama							
- jakson keskiarvo	m ³ /d	198	192	209	174	133	167
- näytepäivien keskiarvo	m ³ /d	153	180	272	187	126	197
BOD _{7-ATU}	kg/d	14	22	43	23	9,9	31
COD _{Cr}	kg/d	114	36	123	56	35	67
Kiintoaine	kg/d	23	19	125	22	14	36
Fosfori	kg/d	2,26	0,62	1,7	0,82	0,46	0,74
Typpi	kg/d	5,9	5,2	11	6,0	4,1	5,3

Jakson keskimääräinen hydraulinen kuormitus oli noin 70 % mitoitusvirtaamasta. Orgaaninen tulokuormitus ja typpikuormitus olivat noin puolet mitoituskuormituksesta. Fosforin tulokuormitus oli noin 30 % mitoituskuormituksesta. Maksimipäivävirtaama ylitti laitoksen keskimitoitusvirtaaman viikoilla 15–20, ollen 257–809 m³/vrk. Vuorokauden maksimivirtaamat eivät ylittäneet laitoksen vuorokauden maksimimitoitusvirtaamaa eli 864 m³/vrk. Ohituksia ei tapahtunut jakson aikana. Puhdistamon toiminta täytti ympäristöluvassa annetut sekä Valtioneuvoston asetuksen (888/2006) vuosikeskiarvoina tarkasteltavat puhdistusvaatimukset. Vesistökuormitus oli hieman vähäisempää kuin viime vuoden vastaavalla jaksolla.

Etelä-Savon vesienhoidon yhteistyöryhmän kokous 1/2024

Yhteistyöryhmän jäsenet on valittu vuoteen 2029 saakka. Pääosin mukana olevat tahot ovat samoja kuin viime kaudella, mutta nyt mukana on myös alueellisia vesiensuojeluyhdistyksiä. Etelä-Savon vesienhoidon yhteistyöryhmän ohjausryhmänä toimii vesien ja merenhoidon valtakunnallinen yhteistyöryhmä. Vesienhoidon keskeisenä tavoitteena on turvata vesien (vähintään) hyvä tila. Viranomaisten on otettava vesiensuojelusuunnitelmat huomioon lausunnoissaan, lupapäätöksissä ja maankäytön suunnittelussa. Useampien toimenpiteiden toteutus perustuu kuitenkin vapaaehtoisuuteen.

Etelä-Savossa on kuvattu kolme uutta pintavesimuodostumaa 4. vesienhoitokaudelle: Kuonanjoki (Savonlinna), Längelmäenjoki (Pieksämäki) ja Myllyjoki (Juva). Uusi ihmistoiminnan vaikutusten arviointi pinta- ja pohjavesiin alkamassa. ELYssä valmistaudutaan tulevaan tilaluokittelun laatimiseen kytkemällä tilaluokittelussa käytettyjä havaintopaikkoja vesimuodostumiin. 3. vesienhoitokauden toimenpiteiden toteutumisen 2022–2024 väliarvio tulee olemaan isotoinen. Suunnitteilla on parantaa tietojen keruutapoja. Suomin on vastannut EU:n palautteeseen 3. kauden vesienhoitosuunnitelmiin. Ennallistamisasetuksen vaikutuksista vesienhoitoon ei ole vielä selkeyttä.

Etelä-Savon ELY-keskus on tehnyt yhteistyötä kalataloustoimijoiden kanssa järjestämällä tilaisuuksia kalatalousalueella ja asiantuntijaverkostoja on vahvistettu kuntayhteistyöllä. Kuntien välillä on erityisesti edistetty pohjavesiensuojelusuunnitelmien laatimista. 2023 Etelä-Savoon perustettiin vesienhoitoverkosto, joka pyrkii tukemaan vesiensuojelua levittämällä tietoa verkoston jäsenille. Etelä-Savon ELY:llä on tällä hetkellä 22 uutta kunnostushanketta, joita suurin osa on vesikasvien niittoa ja hoitokalastusta. Viime syksynä ELYlle tuli 25 hakemusta, joiden avustuspäätökset tulevat nyt keväällä. Aktiivisimpia vesienhoitoavustusten hakijoita ovat nykyään osakaskunnat. ELY edistää tänä vuonna kolmea selvityshanketta.

Vesistökuunnostuksien yhteydessä keskusteltiin vesistön sijaan valuma-alueen kunnostamisesta. Myös aurinkovoimapuistojen tarvitsemista luvista ja niiden ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) tarpeellisuudesta keskusteltiin.

Suomen Ympäristökeskuksen mukaan vuosina 1990–2020 Suomen vesistöjen orgaanisen hiilen pitoisuus on noussut ja tummumista tapahtuu kaikissa vesistötyypeissä. Tummumiseen on monia syitä mm. ilmastonmuutos ja turvemaiden maankäyttö. Tummuminen vaikuttaa vesiekosysteemien toimintaan ja heikentää vesistöjen virkistyskäyttöä. Veden laatu ja usein myös ekologinen tila heikkenevät näkösyvyyden pienentyessä. Tummumisen hillintä edellyttää muutosta suometsätaloudessa esim. vähentämällä turpeen maatumista jatkuvapeitteisellä metsänkasvatuksella ja huuhtoutuvan hiilen määrän vähentäminen suosimalla sekametsää. Kuormitusta voi myös vähentää suojavyöhykkeiden avulla, välttämällä ojituksia ja ennallistamalla soita. Hapettomissa oloissa orgaanista hiiltä myös vapautuu sedimentistä.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus koordinoi ACWA-Life-hanketta, jolla tuetaan vesien- ja merenhoitosuunnitelmia. Hankeaika olisi toteutuessaan kahdeksan vuotta. Suunniteltu pilottialue olisi Virtasalmi-Joroinen kalastusalueelle, jonka kokonaisbudjetti olisi n. 1,8 milj. euroa. Pilottialueen vesiensuojelussa olisi painotusta metsä- ja maatalouden vesiensuojeluun. Tarkoituksena on myös jatkaa Kyyveden valuma-aluealkkari -tyyppistä pilotointia kohdealueella ja tehdä järvi- ja virtavesikunnostuksia. Päätös hankkeesta tulee kesäkuussa.

Oikeudenmukaisen siirtymän rahastossa (JTF-rahoitus) on jatkuva haku marraskuun loppuun asti. Haku kohdistuu turvetuotantokohteisiin ja niiden alapuolisiin vesistöihin.

Kaupunkivesien haitta-aineiden hallintaan on haettavana avustusta 2.4.-15.5.2024, minkä toteuttamiseen on varattu n. 4 milj. euroa. Puruveden, Karjalan Pyhäselän ja itäisen Pihlajaveden vesienhoidon organisoinnin esiselvityshanke on valmistunut, minkä keskeisenä lähtökohtana on ollut vesien ominaispiirteiden säilyttäminen alueella Freshabit-hankkeen päättymisen jälkeen. Raportti on julkaistu Pro Puruveden nettisivuilla. Seuraava kokous pidetään 9.10.2024.

LUONNONSUOJELUASIAT

Luonnonsuojelualueen perustaminen, Hepovuori-Jysmeikönvuori

Etelä-Savon ELY-keskus on tehnyt päätöksen Pihlajaveden rannalla, Kommerniemessä sijaitsevasta, Hepovuori-Jysmeikönvuori

luonnonsuojelualueesta kiinteistöllä RN:o 740-517-7-4. ELY-keskuksen inventoinnissa alueen on katsottu olevan Natura-alueen suojelukriteerit täyttävää boreaalista luonnonmetsää. Alueella on kielletty mm. kasvien ottaminen tai vahingoittaminen; rakennusten tms. ja teiden rakentaminen; turpeen nostaminen, kallioiperän vahingoittaminen; vesien kaivaminen, perkaaminen ja patoaminen; moottoriajoneuvolla liikkuminen ja muu toiminta, joka aiheuttaa haittaa maisemakuvalle, kasveille tai eläimistöille. Jysmeikönvuoren alueella sijaitsevat kolme lomarakennuspaikkaa jäävät rakentamattomiksi, suojelulla säilytetään saimaannorpan suosimat elin- ja pesimäalueet. Etelä-Savon ELY-keskus maksaa korvauksia kiinteistönomistajalle rauhoitusmääräyksistä aiheutuvista taloudellisista menetyksistä. Alueella on sallittu marjastus ja sienestys sekä metsästys maanomistajan luvalla. Myös alueella sijaitsevien teiden käyttö ja kunnostus on sallittu.

Helmi-elinympäristöohjelman 2021–2030 alueellisen yhteistyöryhmän Savonlinnan kaupungin edustajan nimeäminen

Vuonna 2021 valtioneuvoston periaatepäätöksellä aloitetun Helmi-ohjelman päätavoitteena on vahvistaa Suomen luonnon monimuotoisuutta ja parantaa elinympäristöjen tilaa. Ohjelman alueelliset yhteistyöryhmät edistävät tavoitteita alueellaan. Ryhmissä on edustus maakunnista ja kunnista keskeisten alueellisten järjestöjen ja toimijoiden ohella. Savonlinnan kaupungista edustajina ovat toimineet elinkeinoasiantuntija Janne Tarima, varahenkilönä elinkeinoasiantuntija Karoliina Helander. Kaupunginhallitus on 18.6.2024 nimennyt uudet edustajat entisten tilalle 1.7.2024 alkaen; varsinaiseksi jäseneksi on nimetty ympäristöinsinööri Hanne Turunen ja varalle ympäristösuunnittelija Heidi Käyhkö.

Pihlajaniemen Pöytäkankaan kedon uhanalaisten lajien elinympäristön hoito

ELY-keskus päivittää uhanalaisten lajien esiintymien tietoja sekä tarvittaessa vapaaehtoisia ja maksuttomia hoito- ja kunnostustoimia maakunnan alueella. Savonlinnan kaupungin omistamalla kiinteistöllä RN:o 740-538-38-16 on havaittu useamman, erityisesti ruusuruohosta riippuvaisen, uhanalaisen hyönteisen esiintymispaikka. Alueella on laadittu hoitosuunnitelma, jota voidaan tarvittaessa päivittää ja myös tehdä hoitotoimia. Savonlinnan kaupungin maankäyttöpalvelut näkee hankkeen sekä hoitotoimet kannatettavana.

MUUT ASIAT

Ilmanlaadun mittauksen kuukausiraportti, kesäkuu 2024

Olavinkadun varteen sijoitetun mittausaseman tulosten perusteella kesäkuun ilmanlaatu oli tyydyttävä. Pitoisuudet olivat alle ohjearvojen eikä raja-arvotason ylityksiä mitattu. Hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) huipputuntipitoisuus oli 46 µg/m³. Pienhiukkasten (PM_{2.5}) huipputuntipitoisuus oli 25,4 µg/m³. Kuukauden suurin vuorokausiarvo oli 14,4 µg/m³, joka on 96 % WHO:n ohjearvosta 15 µg/m³.

Typpidioksidin (NO₂) huipputuntipitoisuus oli 25 µg/m³. Typpidioksidin tuntikeskiarvojen 99 %:n arvo oli 20 µg/m³, joka on 13 % ohjearvosta (150 µg/m³).

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 1.7.2024 valituksesta vesilain mukaisesta hallintopakkoasiasta

Puikkari Oy on vaatinut hallintopakkoehakemuksessaan Itä-Suomen aluehallintovirastoa kieltämään Kerigolf Oy:n vedenotto Kannantakaisesta, kunnes Kerigolf Oy:lla on vesilain mukainen lupa toiminnalle. Aluehallintovirasto on päätöksellään 24.11.2022 hylännyt Puikkari Oy:n hallintopakkoehakemuksen ja todennut, että Kerigolf Oy:n toiminta on vesilain mukaista. Puikkari Oy on valittanut päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen, joka on hylännyt valituksen.

Esittelijä	Rakennustarkastaja Karvinen Juha
Päätösehdotus	Lautakunta päättää, etteivät edellä olevat asiat anna aiheutta ottaa niitä erikseen käsiteltäviksi ja merkitä asiat tiedoksi.
Päätös	